

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทั้งการลงทุนทางตรงและการลงทุนทางอ้อมโดยผ่านทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการขยายตัวค่อนข้างเร็วในระยะเวลาที่ผ่านมา จำนวนบริษัทจดทะเบียนได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระดับราคาและปริมาณซื้อขายโดยเฉลี่ยได้ปรับตัวสูงขึ้นสูง ทำให้มีผู้สนใจเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกขณะ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554: ออนไลน์)

การตัดสินใจลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ นั้นย่อมมีความเสี่ยงต่อผู้ลงทุน ดังนั้นผู้ลงทุนจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลในการตัดสินใจ ซึ่งเครื่องมือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ข้อมูลทางการเงินหรืองบการเงินของกิจการที่ผู้ลงทุนสนใจ งบการเงินจะแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการ รวมไปถึงการแสดงผลข้อมูลให้มีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือ งบการเงินจึงถูกกำหนดให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งมาตรฐานการบัญชีของไทยได้ถูกปรับเปลี่ยนหลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะมีการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงขึ้น รวมไปถึงมีการลงทุนจากต่างชาติ การเปิดเผยข้อมูลของกิจการเฉพาะข้อมูลทางการเงินนั้นอาจไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินอีกต่อไป ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่นำเสนองบการเงินเป็นอีกหนึ่งข้อมูลที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะถ้ากิจการไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาดได้ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันนี้จะถูกกำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน คือ บุคคลหรือกิจการที่สามารถควบคุมบุคคลหรือกิจการอื่น หรือสามารถใช้อิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญในการตัดสินใจด้านการเงินหรือการดำเนินงานของบุคคลหรือกิจการอื่น กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยลักษณะความสัมพันธ์ และรายการบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือ

กิจการ การร่วมค้าที่กิจการเป็นผู้ร่วมค้า และ โครงการผลประโยชน์ตอบแทนหลังจากการจ้างงานสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานของกิจการหรือของกิจการใด ๆ ที่เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกิจการ กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทใหญ่และบริษัทย่อยในทุกรณี กำหนดให้การเปิดเผยยอดคงค้างกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันรวมถึง ข้อกำหนดเงื่อนไข หลักประกัน (ถ้ามี) และลักษณะของสิ่งตอบแทนที่จะใช้ในการชำระยอดคงค้างดังกล่าว กำหนดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดของการค้าประกันที่ให้หรือได้รับ การเปิดเผยเกี่ยวกับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เปิดเผยเกี่ยวกับการชำระหนี้สินแทนกิจการหรือกิจการที่ชำระหนี้สินแทนบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รวมไปถึงกำหนดให้มีการเปิดเผยค่าตอบแทนแก่ผู้บริหารสำคัญ และการเปิดเผยข้อมูลนั้นต้องทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทำความเข้าใจของงบการเงินที่น่าเสนอ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554: ออนไลน์)

กลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 8 กลุ่ม อุตสาหกรรมใหญ่ กลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมกลุ่มเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน แม้ว่าจะมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 เพียง 171,114 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของปริมาณการซื้อขายทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ (ข้อมูลสถิติการซื้อขายหลักทรัพย์ ปี 2554 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554 : ออนไลน์) แต่เทคโนโลยีในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่รวมเอาเทคโนโลยีการใช้งานหลายรูปแบบไว้ในเครื่องเดียว อาทิ อุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอมพิวเตอร์แบบพกพา ที่รวมความสามารถของกล้องถ่ายภาพดิจิทัลไว้ในเครื่อง อีกทั้งสินค้าเหล่านี้เริ่มมีแนวโน้มที่จะมีราคาลดลง ทำให้ตลาดขยายตัวมากขึ้น ทำให้ต่างประเทศเพิ่มฐานการผลิตมายังประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการร่วมลงทุนและเป็นบริษัทร่วมกับบริษัทในต่างประเทศ ซึ่งมีการซื้อสินค้าวัตถุดิบ และการส่งสินค้าขาย รวมไปถึงการให้กู้ยืมเงินให้กับบริษัทในเครือเดียวกัน ซึ่งรายการเหล่านี้จะต้องมีการเปิดเผยรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับรายการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกันไว้ในรายงานทางการเงิน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาถึงแนวทางการปฏิบัติทางการบัญชีของกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถึงเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียน กลุ่มขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียน กลุ่มขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

1.4 นิยามศัพท์

การปฏิบัติทางการบัญชี หมายถึง วิธีปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554: ออนไลน์)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554: ออนไลน์)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 13 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554: ออนไลน์)